

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Praha 5 - Košíře, Na Popelce 18

Na Popelce 18/1, 150 00 Praha 5 - Košíře

Identifikátor: 600 001 920

Termín konání orientační inspekce: 20. - 23. února 2001

Čj.	014 33/01-4035
Signatura	oa5ku221

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola, Praha 5 - Košíře, Na Popelce 18 je podle posledního rozhodnutí MŠMT ČR zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 4. 2000 pod čj. 16 062/2000-21. Výuka v jednotlivých oborech je organizována podle učebních plánů pro základní umělecké školy č. 1 - 43, které schválilo MŠMT ČR dne 26. 6. 1995 pod čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995. Škola s právní subjektivitou byla zřízena k 1. 1. 1995.

Povolená kapacita je 620 žáků, výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000 uvádí celkem 613 studujících žáků.

Spádovou oblastí školy je především obvod Prahy 5, ale školu navštěvují i žáci z jiných obvodů hlavního města a jeho okolí.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Škola zajišťuje výuku ve čtyřech studijních oborech - v hudebním, literárně-dramatickém, tanečním a výtvarném. Hudební obor poskytuje podle učebních plánů výuku instrumentální hry celkem v osmnácti oborech, přípravné hudební výchovy, dále umožňuje studium pěvecké hlasové výchovy, sborového zpěvu i hry v orchestru. V letošním školním roce navštěvuje hudební obor s individuální výukou 354 žáků, s kolektivní výukou 17 žáků. Taneční obor má 57 žáků, výtvarný 113 a literárně dramatický 72 žáků.

Školné pro 2. pololetí školního roku 2000/2001 činí v hudebním oboru při individuální výuce 1.800,- Kč, v ostatních studijních oborech je stanoveno v rozpětí od 1.000 do 1.100,- Kč. V přípravném studiu všech oborů je jednotné pololetní školné ve výši 900,- Kč.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy na základě uskutečněných inspekcí ve vybraných odborných předmětech hudebního oboru.

Podmínky vzdělávání

Personální podmínky

Ve škole pracuje celkem jedenatřicet učitelů (včetně členů vedení) a tři technicko-hospodářští pracovníci. V hudebním oboru, který je nejsilnějším oborem školy, působí čtyřadvacet učitelů. Ve všech sledovaných předmětech odpovídala odborná i pedagogická způsobilost realizovaným oborům a tato skutečnost měla nesporně pozitivní vliv na celkovou kvalitu výuky.

Prostorové a psychohygienické podmínky

V sídle školy v ulici Na Popelce, kde probíhá výuka hudebního oboru, je čtrnáct učeben (včetně ředitelny) a jedna rezervní učebna v suterénu. Všechny učebny individuální výuky i skupinových předmětů hudebního oboru svou velikostí odpovídají potřebám oboru. Ostatní obory pracují v jediném odloučeném pracovišti školy 150 00 Praha 5 - Košíře, Pod Klikovkou 13/1561.

Vysoké stropy, velká okna i celková prostornost tříd přispívají k pozitivní atmosféře

a podnětnosti učebního prostředí. Rovněž estetické stránce je věnována velká pozornost, na její osobitosti mají podíl i práce žáků výtvarného oboru. Učebny a sociální zařízení jsou udržovány v čistotě a vyhovují psychohygienickým zásadám.

Vybavení školy

Vybavení učeben sledovaných předmětů je účelné a odpovídá požadavkům a potřebám výuky jednotlivých oborů. Ve výuce je využívána audiovizuální technika, třída skupinových hudebně-teoretických předmětů disponuje kromě této techniky rovněž ozvučenými notovými osnovami, tabulí s notovou osnovou i orffovským instrumentářem. Fond hudebních nástrojů je kvalitní a je dobře udržován. Škola věnuje vzhledem k četným aktivitám instrumentálních souborů velkou pozornost širokému nástrojovému vybavení. Část instrumentálního fondu je určena k půjčování žákům, základní měsíční poplatek za půjčení nástroje činí 50,- Kč měsíčně.

Podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě 27 hospitací v hodinách výuky hudebního oboru v předmětech: Pěvecká hlasová výchova (2), Pěvecká výchova a zpěv (1), Sborový zpěv (1), Hudební nauka (3), Přípravná hudební výchova (2), Hra na klavír (6), Hra na zobcovou flétnu a příčnou flétnu (3), Hra na hoboj (1), Hra na klarinet (2), Hra na lesní roh (1), Hra na housle (1), Hra na violoncello (1), Hra v smyčcovém, komorním a dechovém orchestru (3).

Pěvecká hlasová výchova a Pěvecká výchova a zpěv

Výuku předmětů uskutečňuje ve škole jediná učitelka, která má za sebou dlouholetou pedagogickou praxi. Její zkušenosti v oblasti individuální hlasové výchovy pozitivně ovlivňují průběh výchovně-vzdělávací práce v hodinách. Učební osnovy jsou plněny, v jednom případě však bylo zjištěno porušení učebního plánu č. 10, kdy žačka 5. ročníku I. stupně má poloviční lekci v trvání pouze 25 minut (a platí jen poloviční školné), zatímco platný učební plán stanovuje výuku Pěvecké hlasové výchovy v 5. ročníku (individuálně nebo 2 žáci) v trvání 1 - 1,5 hodiny. Pedagogická dokumentace je řádně vedena. Studijní plány žáků nejsou vypracovávány.

Důkladně prováděná hlasová cvičení přispívají k rozšíření hlasového rozsahu žáků. Učitelka postupuje od jednoduchých hlasových cvičení k obtížnějším, vyrovnává vokály nejen ve cvičeních, ale také v interpretované pěvecké literatuře. Posazuje hlasy do rezonance, v jednom případě postrádal však hlas žačky (v 5. ročníku I. stupně) hlavovou rezonanci. Učitelka dbá na uvolnění hlasů, hlídá čistotu intonace i kvalitu a srozumitelnost dikce, nenechá žáky nikdy forsírovat, pohotově doprovází na klavír. Citlivě vede i žačku v postmutačním období, kdy ještě není hlas ve všech polohách zcela znělý.

Výběr literatury respektuje hlasové možnosti jednotlivých žáků, zohledňovány jsou různé umělecké styly i žánry. Žáci jsou rovněž vedeni ke schopnosti citlivého vnímání hlasového projevu partnerů při společném zpěvu, ve kterém se mohou realizovat i hlasově méně disponovaní žáci. Při hodnocení jsou plně respektovány individuální předpoklady každého jednotlivého žáka, oceňována je snaha a zájem, vyučující se nezaměřuje jen na hledání slabých stránek a nedostatků.

Přístup učitelky k žákům je přátelský a vstřícný, dovede je získat je pro zaujaté zdokonalování vlastního hlasového projevu. V hodinách, které jsou vedeny svižným tempem, vládne činorodá atmosféra.

Výuka předmětů je pozitivně ovlivněna dlouholetou pedagogickou praxí a zkušenostmi učitelky v oblasti individuální hlasové výchovy. Jsou respektovány hlasové možnosti

jednotlivých žáků, prostor k realizaci dostávají i méně hlasově disponovaní žáci. Nedostatek byl shledán v nedodržování učebního plánu č. 10 u jedné žačky 5. ročníku, která má pouze poloviční lekci (a platí jen poloviční školné). Výuka Pěvecké hlasové výchovy a Pěvecké výchovy a zpěvu je celkově na velmi dobré úrovni.

Sborový zpěv

Výuku sborového zpěvu zajišťuje učitelka pěvecké hlasové výchovy. Ve sboru jsou většinou žáci z nižších ročníků hudební nauky. Učební osnovy i učební plány jsou plněny. Dokumentace je řádně vedena.

Učitelka provádí rozezpívání sboru s přehledem, volí hlasová cvičení s ohledem na hlasové možnosti dětí, respektuje rozsah jednotlivých hlasových skupin, sleduje uvolněnost hlasů, správné nádechy i čistotu intonace. Při nácvičku repertoáru na koncert s orchestrem je však poloha studovaných skladeb (což je patrné zvláště u Notturna J. Myslivečka) pro mladší věkovou kategorii žáků, kteří tvoří ve sboru převážnou většinu, hlasově příliš vysoko disponovaná. Hlasy dětí jsou ve střední a hlubší poloze uvolněné, vysoké tóny jsou však značně stažené a evidentně přesahují současné hlasové možnosti malých dětí i jejich věkem dané fyziologické předpoklady. Vysoká poloha poznamenává nejen kvalitu jejich zpěvního projevu, ale následně také citelně i čistotu intonace. Po muzikální stránce jsou žáci dobře vedeni a zpívají evidentně se zaujetím.

Stanovená pravidla chování jsou známa a žáky respektována, komunikace je založena na přátelské bázi. Učitelka úspěšně zvládá drobné projevy nežádoucího chování.

Pěvecký sbor je veden zkušenou pěveckou pedagožkou, která provádí rozezpívání sboru s přehledem, volba repertoáru však není pro současné hlasové možnosti mladších žáků nejvhodnější. Atmosféra v hodině je přátelská a dělná. Pozitiva a negativa jsou ve výuce předmětu téměř v rovnováze.

Hudební nauka

Výuka předmětu je v současné době svěřena dvěma zkušeným učitelkám. Ve všech sledovaných hodinách bylo zjištěno respektování učebních osnov. V plnění učebních plánů byly však ve dvou případech zjištěny nedostatky, a to v přeplněnosti tříd - v 1. ročníku I. stupně je zapsáno devětadvacet žáků a ve 2. ročníku I. stupně jedenadvacet žáků. Platné učební plány však určují organizování výuky tohoto hudebně-teoretického předmětu ve skupině deseti až dvaceti žáků. V pedagogické dokumentaci byly u obou učitelek shledány nedostatky - v třídních knihách nebyl vyplněn věk žáků, některé zápisy v třídních knihách byly prováděny tužkou, v seznamech žáků jsou v několika případech mezi jmény prázdné nevyplněné řádky.

Způsob organizování skupinové výuky tohoto hudebně-teoretického předmětu umožňuje zapojení a uplatnění všech žáků. Obě učitelky umějí z tak často mezi žáky neoblíbené hudební nauky učinit zajímavý a poutavý předmět. Rozumějí dětskému způsobu vnímání, dovedou žáky zaujmout a zaktivizovat i probudit v nich zdravou ctižádnost, která je podněcuje k čínorodé spolupráci. Nezanedbávají ani opakování dosud probrané látky, ve výkladu nových pojmů navazují na již získané vědomosti. Podle aktuální potřeby pracují s dětmi ve skupině i individuálně. Znalosti dětí jsou nadprůměrné a svědčí o soustavné kvalitní pedagogické práci. Také prezence žáků v hodinách je velmi dobrá.

Způsob komunikace vyučujících se žáky svědčí o dlouholetých zkušenostech z kontaktů a práce s dětmi. S pedagogickým nadhledem i tolik potřebným humorem zvládají i drobné projevy nežádoucího chování žáků. Soustavně rozvíjejí komunikativní schopnosti žáků a směřují je i k samostatnému uvažování a citlivému vztahu ke kvalitní hudbě.

Výuka předmětu je vedena kvalitně odborně i metodicky. Realizované formy učení odpovídají současným požadavkům oboru. Zaujetí a vědomosti žáků i jejich komunikativní schopnosti svědčí o soustavné a svědomité pedagogické práci. Nedostatky byly shledány v přeplněnosti dvou tříd.

Výuka předmětu Hudební nauka má nadprůměrnou úroveň.

Přípravná hudební výchova

Výuku předmětu realizují ve škole dvě učitelky. Obě již mají za sebou delší pedagogickou praxi, ale jedna z nich učí nejmladší žáky v přípravném studiu hudebního oboru teprve krátce. Učební osnovy jsou plněny, v jednom případě byl inspekcí zjištěn nedostatek v plnění učebních plánů. Jedna ze dvou tříd přípravné hudební výchovy je přeplněna, protože je v ní zapsáno pětadvacet dětí. Platné učební plány však určují organizování výuky ve skupině deseti až dvaceti žáků. V pedagogické dokumentaci jedné z učitelek byly zjištěny nedostatky - v třídní knize chyběl podpis ředitele i učitelky, rovněž věk žáků nebyl uveden.

Metodická i odborná stránka sledovaných hodin byla na velmi dobré úrovni. Učitelky úspěšně uplatňují formy učení prostřednictvím aktivní spolupráce žáků. Dovedou se přiblížit dětské psychice, střídají různé činnosti, umějí děti zaujmout. Zvláště učitelka, která má velké zkušenosti v práci s nejmenšími žáky, umí děti plnou měrou zaktivizovat, nenechá ani jediného žáka zahálet. Pracuje se žáky i individuálně tak, aby všichni pochopili probíranou látku. Jako pěvecký pedagog citlivě rozvíjí i hlasové schopnosti dětí, volí vhodné písničky a zpěv dětí je na velmi dobré úrovni. Druhá učitelka však nemá evidentně ve vedení zpěvního projevu dětí zkušenosti a tato skutečnost zřetelně ovlivňuje čistotu intonace i kvalitu zpěvu.

Obě učitelky rozvíjejí hudební cítění a představivost nejmladších žáků, nezanedbávají rovněž stránku rytmickou i zvládnutí elementárních vědomostí z oblasti hudební teorie. Znalosti a získané dovednosti dětí svědčí o velmi dobré pedagogické práci.

V hodinách je přátelská a dělná atmosféra. Dohodnutá pravidla jednání jsou dětmi respektována, pokyny učitelek jsou srozumitelné a přiměřené způsobu chápání nejmladších žáků. Verbální i neverbální komunikace učitelek se žáky je na velmi dobré úrovni.

Úroveň výuky přípravného studia hudebního oboru má výraznou převahu pozitiv. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících i jejich schopnost bezprostřední komunikace s nejmladšími žáky má značný vliv na celkově velmi dobrou úroveň a výsledky jejich výchovně-vzdělávací práce. Nedostatek byl shledán v přeplněnosti jedné ze tříd.

Hra na klavír

Předmět byl sledován v šesti vyučovacích hodinách u tří učitelek. Všechny mají delší pedagogickou praxi. Učební plány i učební osnovy jsou plněny. Studijní plány žáků nejsou vypracovávány. Pedagogická dokumentace je většinou učitelek řádně vedena, jen u jedné vyučující byly zjištěny nedostatky v kmenovém výkazu žáků, kde chyběl stav žáků, pololetní klasifikace i jmenný seznam žáků. Tyto nedostatky byly již během inspekce odstraněny.

Uspořádání hodin, množství i způsob výběru a podání informací korespondovaly s věkem, schopnostmi i mírou nadání každého jednotlivého žáka. Učitelky používají osvědčené způsoby vyučování, které podle potřeby doplňují novými prvky metodiky klavírní hry. Nová látka je v hodinách dostatečně vyložena, učitelky samy dobře předvádějí požadované, vysvětlují a procvičují se žáky aktuální problémy klavírní hry. Žáci jsou cíleně vedeni k uvědomělému osvojení si zásad samostatného a efektivního domácího cvičení, k postupnému zvládnutí technických problémů, ke schopnosti sebekontroly. Sledovány jsou všechny aspekty klavírní

hry, náležitá pozornost je věnována i stránce výrazové při precizní interpretaci notového záznamu. Výběr literatury je prováděn účelně s ohledem na individuální dispozice a technickou vyspělost každého žáka. Vyučující vedou žáky k pochopení stylu interpretovaných skladeb, zohledňovány jsou i různé hudební žánry.

Přístup učitelek k žákům je vstřícný, komunikace je vedena na přátelské bázi. Ve sledovaných hodinách bylo evidentní ovzduší vzájemné důvěry a pozitivního směřování, které nevyklučovalo kritičnost a odpovídající náročnost. Přípravenost žáků k veřejné prezentaci získaných dovedností je soustavně rozvíjena.

Celková úroveň výuky v klavírních třídách školy je vyrovnaná, rozdílné jsou jen specifické způsoby uplatňování osvědčených vyučovacích metod klavírní hry. Výchovně-vzdělávací proces i jeho výsledky pozitivně ovlivňuje plná odborná i pedagogická způsobilost všech učitelek.

Výuka předmětu Hra na klavír má spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na zobcovou a příčnou flétnu, hoboje, klarinet a lesní roh

Učitelé těchto předmětů mají vesměs několikaletou pedagogickou praxi a vlastní zkušenosti ansámblových a komorních hráčů profesionálních hudebních těles dovedou vhodně aplikovat do výuky. Škole se podařilo angažovat pedagogy, kteří působí i na uměleckých školách vyššího typu.

Žáci a absolventi mají možnost stále se zdokonalovat a realizovat ve školních souborech, sami projevují zájem o společné muzicírování a získané poznatky dovedou uplatnit v souborové hře nejrůznějších nástrojových seskupení, byť ne zcela na profesionální bázi. Tímto směrem se ubírá i výchova žáků a škola tyto iniciativy podporuje, protože jsou důležitým motivačním prvkem v rozvoji dovedností žáků.

Náplň a celková struktura hospitovaných hodin byla v souladu s učebními osnovami a plány. Odpovídala jak věku žáků v jednotlivých ročnících, tak i stanoveným výukovým cílům. Dokumentace u sledované výuky byla řádně vedena, včetně vypracovaných individuálních studijních plánů žáků a zápisů o probíraném učivu. Metody a zvolené formy výuky, rovněž tak i organizační pokyny a připomínky byly vždy věcné a přiměřené možnostem a schopnostem žáků. Ve studijních plánech žáků mají pedagogové jasně stanoveny výchovně vzdělávací cíle, prostředky k dosažení cíle i s použitím příslušného studijního hudebního materiálu. Při výběru informací a zadání úkolů byly ve výuce respektovány věkové zvláštnosti žáků, jejich nástrojové předpoklady a vyspělost. Výběr literatury i příprava strojků (hobojisté si je sami vyrábějí) zohledňuje možnosti žáků a sleduje jejich celkový pozitivní vývoj. V otázce nasazení, dýchání, práce s tónem a frází, dodržování metra a rytmu jsou dodržovány elementární zásady a rozvíjena představivost žáka. Zvlášť výrazná byla tónová kultivovanost žáků, schopnost vlastního tvůrčího projevu s analýzou chyb a nedostatků. Objasněny jsou základní nácvikové zvyklosti a metody, k nástrojovým dispozicím se přiřazuje vytrvalost a cílevědomost.

Sledovaná výuka hry na lesní roh se týkala nižšího ročníku a soustředila se na správné držení nástroje, jistotu a pevné tónové nasazení, správné dýchání, zdokonalování techniky a lehkosti tónu. K efektivní práci a rozvíjení specifických schopností a dovedností žákyně využíval učitel vhodnou literaturu z vlastních zdrojů. Obdivuhodná byla fyzická vytrvalost a zdatnost začínající žačky, která akceptovala pohotově veškeré připomínky učitele.

Pokyny pedagogů byly věcné, hodnocení výkonů žáků odpovídalo vždy skutečnosti a bylo náležitě zdůvodněno. Při řešení technických úskalí byla žákům poskytována soustavná pomoc, názorně byly předvedeny a vysvětleny problémy. Učitelé vedou důsledně své žáky ke svědomité domácí přípravě, při vlastní analýze chyb je vyučující nesráží, nýbrž vytváří

prostor pro seberealizaci v atmosféře vzájemné důvěry.

Výuka dechových nástrojů je vzácně vyrovnaná a dosahuje pozoruhodných výsledků.

Celkově hodnotí ČŠI úroveň výuky dechových nástrojů jako vynikající.

Hra na housle a violoncello

Předměty byly sledovány u dvou učitelek. Výuka obou těchto předmětů je pro školu velmi cenná, přináší základní předpoklady pro existenci komorních a orchestrálních těles, která zaujímají nezastupitelné místo při veřejné prezentaci školy.

V plánování a přípravě vzdělávání je sledována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky, individuální přístup k žákům odpovídá stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Ty směřují k rozvíjení nástrojových schopností jednotlivce, kde je výrazně preferován zájem a smysl pro kolektivní hru. V hodnocení účelnosti a organizaci vzdělávání, použitých forem a metod práce našla inspekce více pozitivních aspektů. Obsah učiva, výběr a sled informací odpovídá věku a možnostem žáků, učitelky navazují na komplexnější vědomosti a dovednosti, využívají rozmanitých vyučovacích metod a podporují samostatnou aktivitu žáků. Především pak ve výuce předmětu Hra na housle dovede učitelka vhodně aplikovat svoje umělecké zkušenosti. Přesně pojmenovává technické chyby a nedostatky, výstižně podává návod k jejich odstranění.

Inspekci zaujala nejenom technická vyspělost a umělecká zralost vyšších ročníků, ale i práce se začínajícími instrumentalisty. Pečlivost, důsledné vedení a velká míra obětavosti svědčí o pozitivním přístupu učitelek k žákům. Metoda názornosti, posilování zdravého sebevědomí žáků a vytváření prostředí důvěry tvořily ve sledované výuce základ interakce a komunikace. Podpora pozitivního postoje rodičů v individuální nástrojové přípravě tvoří nezastupitelnou úlohu při plnění zadaných úkolů a soustavné kontrole domácí přípravy, což je předpokladem pro další umělecký rozvoj žáka.

Výuka předmětů Hra na housle a violoncello má výraznou převahu pozitiv a směřuje k získání základních předpokladů pro uplatnění žáků nejenom na čistě profesionální, ale i na dobré amatérské úrovni se vztahem k přirozenému projevu muzicírování jako specifickému druhu seberealizace.

Hra v orchestru

Na škole vedle velmi úspěšného symfonického orchestru (nahrávky na CD, koncerty v Rudolfinu) působí další instrumentální tělesa různých nástrojových složení. Výuka byla sledována ve smyčcovém orchestru, jehož složení tvoří především žáci I. stupně a v komorním orchestru, kde jsou již starší žáci se zastoupením dechové sekce haydnovského typu. Ve dnech inspekce bylo možno shlédnout i vyučování dechového orchestru v rozmanitém nástrojovém obsazení především žesťů, klarinetů a saxofonů, kde se prezentovala hudba z oblasti příslušného populárního žánru.

Dechový orchestr pracuje pod vedením zkušeného učitele - praktika, trumpetisty a kapelníka, který ve volbě repertoáru vychází z daných možností nástrojového obsazení, zohledňuje individuální schopnosti a zájmy žáků a uvádí je do souladu s potřebami školy.

Ostatní smyčcová tělesa vede a diriguje mladší pedagog, učitel houslí. Ten si přes svůj poměrně mladý věk počíná velmi zkušeně a zodpovědně. Vedle svých odborných předpokladů pro výuku uplatňuje nesporný elán a tvůrčí nasazení, pečlivě připravuje orchestrální repertoár výběrem vhodných skladeb a velmi trpělivě a důkladně dila i potom nastuduje. Ve sledované výuce - zkouškách smyčcového a komorního orchestru prokázal dokonalou znalost partitury a dovedl žákům poradit především v technické problematice houslové hry, kdy probíranou látku dostatečně vysvětlil a případně i sám na housle předehrál. Inspekce mohla ocenit

překonání mnoha úskalí od různorodé interpretační kvality a rozpětí věku žáků až po interpretační a celkovou kázeň žáků, kterou si dovedl pedagog s přirozeným respektem a autoritou po celou dobu výuky udržet.

Škola dovede nabídnout široké spektrum nástrojové výuky. Možnost uplatnění, které žákům bezprostředně umožňuje ve svých orchestrech je nesmírně motivující, pozitivně aktivuje celkové myšlení dětí a mládeže. V celkovém kontextu a dosahu svého významu je tento rozsah výchovně-vzdělávací činnosti nesmírně záslužným počinem pro zachování a rozvíjení kulturních a společenských tradic českého národa.

Pedagogický a odborný přínos pro činnost orchestrů je příkladný.

Hodnocení kvality vzdělávání

Velmi dobré podmínky vzdělávání, plánování a příprava výuky tvoří základ pro příznivý průběh a výsledky výchovně-vzdělávacího procesu. Organizace vzdělávání, použité formy a metody práce mají celkově nadprůměrnou úroveň. Účinnost motivace žáků je mimořádná (zvláště se to týká činnosti v instrumentálních souborech školy), hodnocení žáků v procesu vzdělávání má výraznou převahu pozitiv.

Ve všech sledovaných předmětech hudebního oboru působí odborně i pedagogicky fundovaní učitelé a tato skutečnost pozitivně ovlivňuje celkově velmi dobrou kvalitu výuky. Evidentním a nezanedbatelným faktorem úrovně vzdělávání je ovzduší vzájemné důvěry mezi učiteli a žáky. Ve škole panuje přátelská a činorodá atmosféra, která přispívá k zaujetí žáků pro zvolené umělecké obory.

Inspekce hodnotí celkovou úroveň kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru jako nadprůměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Současný ředitel školy p. Tomáš Krejbich je ve funkci od roku 1992, naposled byl v této funkci potvrzen ke dni 11. 9. 1998. Je absolventem Konzervatoře v Praze, obor lesní roh. Má jednoho zástupce.

Koncepce školy je reálně stanovena na základě analýzy současných podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Cílem je sjednocení organizačních, obsahových a cílových stránek výchovně-vzdělávacího procesu při respektování specifik školy a aktuálních potřeb pedagogů s přihlédnutím k dosaženým výsledkům v loňském školním roce. Škola chce i nadále věnovat zvláštní pozornost a podporu mimořádně úspěšné činnosti školního symfonického orchestru i náročnému vývoji jeho dramaturgického plánu. Plánování je pojato jako ucelený systém plánů. Kromě termínového plánu školy na celý školní rok 2000/2001 jsou vypracovávány i plány na kratší časové úseky, také jednotlivé obory školy a hudební soubory školy mají vlastní plány své práce a akcí. Tyto inspekci předložené plány dokládají neformálnost plánování a svědčí o promyšlenosti práce se žáky i o konkrétním a účelném systému plánování činnosti školy. Každý pátek večer se uskutečňuje neformální schůzka vedení školy a pedagogů, kde se prování hodnocení celého týdne a připravuje se další.

Sledovaná výuka hudebního oboru přinesla zjištění o celkové vyrovnanosti výsledků práce jednotlivých pedagogů.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol (viz též Charakteristika školy a Oborová struktura školy). Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, inspekce však ve čtyřech případech zjistila nedostatky v jejich dodržování:

- Přeplněnost dvou tříd skupinové výuky předmětu Hudební nauka na I. stupni základního studia (v 1. ročníku je zapsáno devětadvacet žáků, ve 2. ročníku jedenadvacet žáků - učební plány však určují organizování výuky ve skupině deseti až dvaceti žáků).
- Přeplněnost jedné třídy Přípravné hudební výchovy, kde je zapsáno pětadvacet žáků (učební plány určují organizování výuky ve skupině deseti až dvaceti žáků).
- Porušení učebního plánu č. 10, kdy jedna žačka 5. ročníku předmětu Pěvecká hlasová výchova má jen poloviční lekci v trvání 25 minut (a platí jen poloviční školné) - učební plány však určují výuku tohoto předmětu v 5. ročníku na 1 - 1,5 hodiny týdně.

Přes zjištěné nedostatky v dodržování platných učebních plánů, kde byla většinou shledána přeplněnost tříd skupinové výuky hudebně-teoretických předmětů (a jen v jednom případě zjištěno nedodržování hodinové dotace při výuce pěvecké hlasové výchovy) je celkově systém plánování účelný, konkrétní a ne pouze formální a má spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Organizační řád školy je zpracován na základě vyhlášky MŠMT o základní škole, platné od 1. 9. 1991, v návaznosti na zákon ČNR č. 29/84 Sb. o soustavě základních a středních škol ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k specifikům a místním podmínkám ZUŠ. Jsou v něm zakotveny povinnosti, práva i odpovědnost pracovníků. Každý pracovník je na začátku školního roku seznámen s pracovním a organizačním řádem školy, vnitřním řádem školy i s vyhláškou MŠMT ČR o základní umělecké škole z r. 1991. Kompetence členů vedení školy tj. ředitele i jeho zástupce jsou také přesně vymezeny. Jednotliví pracovníci školy plní úkoly podle předaných popisů práce a podle měsíčních plánů. Inspekci předložená organizační struktura je přehledně vypracována, obsahuje i organizační schéma školy. Kniha úrazů je řádně vedena.

Ochrana osobních zaměstnanců i žáků je kvalitně zajištěna - osobní spisy jsou uloženy v trezoru umístěném v ředitelně školy, klíče má ředitel, jeho zástupce a hospodář školy.

Škola nemá ustavenou uměleckou radu ani předmětové komise, problémy školy se řeší na pedagogických radách, které jsou spojeny s provozními poradami (zápisy spolu s prezencí jsou vedeny). Poradními orgány ředitele školy jsou kromě jeho zástupce vedoucí jednotlivých oddělení školy i dirigent symfonického orchestru a dalších souborů školy.

Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím, vnější i vnitřní systém je uspořádán funkčně. Informace o škole jsou poskytovány na nástěnkách v budově školy. Rodičům škola poskytuje potřebné informace kdykoliv v hodinách jejich dítěte, na třídních přehrávkách i prostřednictvím žakovských knížek. Spolupráce s rodiči je neformální a aktivní (i na bázi sponzorské), při tanečním oboru je ustavena registrovaná rodičovská organizace.

Výroční zpráva je kvalitně zpracována, obsahuje dostatek konkrétních informací o škole - charakteristiku školy a její výchovně-vzdělávací činnosti i personálního zabezpečení, zprávu o hospodaření, o výsledcích i dalších trendech vývoje výukového programu školy, o veřejné prezentaci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je bohatá, soubory i sólisté vystupují nejen v Praze, ale i po republice. Pozoruhodná je činnost četných souborů školy: symfonického orchestru, komorního orchestru, smyčcového souboru, dechového souboru, (který hraje i taneční hudbu) a mnoha komorních souborů. Ze zahraničních kontaktů je třeba zmínit reciproční spolupráci

s Komorním orchestrem kraje Twente v Nizozemí.

Škole se daří získávat granty, také v letošním školním roce dne 9. 2. 2001 podalo vedení školy dvě žádosti o granty u Obvodního úřadu městské části Praha 5 na podporu činnosti divadelního souboru školy a symfonického orchestru ZUŠ. Někteří rodiče poskytují škole peněžní dary nebo aktivně pomáhají při akcích školy - např. otec jednoho z žáků - fotograf - pravidelně tyto veřejné akce dokumentuje.

Informační systémy jsou funkční, organizační uspořádání školy umožňuje účinné řízení a je na velmi dobré úrovni. Prezence školy na veřejnosti je bohatá, spolupráce s rodiči probíhá na neformální a skutečně aktivní bázi a přispívá ke kvalitní výchovně vzdělávací práci školy.

Vedení a motivování pracovníků

Protože škola nemá ustavenou uměleckou radu a předmětové komise, využívá vedení školy náměty pedagogické rady. Operativní způsob řízení navazuje na plánování - každý pátek večer se při neformální schůzce vedení školy a pracovníků provádí hodnocení celého uplynulého týdne a promýšlí se příprava dalšího. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou známa - ředitel školy má vypracovanou vnitřní organizační směrnici (byla inspekci předložena), kde jsou písemně stanovena „Kritéria pro výplatu osobního příplatku“ - zde je zařazeno dosažené vzdělání nad rámec potřebný pro ZUŠ (tedy AMU, JAMU, DAMU), plnění povinností vyplývajících z pověření pro vykonávání činností jako je vedení sbírek, vedení oddělení (klavírního, smyčcového) i literárně-dramatického oboru, práce v inventarizační komisi, dále rovněž plnění povinností nad rámec povinností běžných pro pedagogickou činnost i práce při mimořádných akcích školy. Vedení školy také soustavně sleduje výsledky činnosti jednotlivých učitelů.

Vedení školy podporuje další vzdělávání a zvyšování odbornosti pracovníků, umožňuje jejich účast na odborných seminářích.

Na základě dílčích zjištění je možno hodnotit efektivnost vedení a motivování pracovníků jako spíše nadprůměrnou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu realizuje ředitel a jeho zástupce. Provedení kontroly pedagogické dokumentace dokumentovaly podle zjištění inspekce zápisy členů vedení školy v třídních knihách jednotlivých učitelů hudebního oboru. Inspekce shledala jen ojedinělé nedostatky u tří pedagogů hudebního oboru - nevyplněný kmenový výkaz žáků u jedné učitelky klavírního oddělení, v třídní knize přípravné hudební výchovy chyběl podpis ředitele i učitelky, v třídní knize jedné z vyučujících hudební nauky byly některé zápisy prováděny tužkou. Ojedinělé nedostatky byly rovněž zjištěny při kontrole protokolů z komisionálních zkoušek - ve třech případech nebylo uvedeno bydliště žáka (u flétny, houslí a klavíru).

Hospitační činnost je uskutečňována formou sledování výsledků a výstupů pedagogické činnosti učitelů - členové vedení školy jsou přítomni na všech třídních přehrávkách, koncertech, vystoupeních i komisionálních zkouškách žáků. Mají tak komplexní přehled o úrovni a výsledcích pedagogické práce každého jednotlivého pracovníka. Hned po třídních přehrávkách i po všech ostatních akcích školy je prováděno hodnocení a výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány s pedagogy.

Kontrolní mechanizmy jsou uplatňovány, inspekce zjistila jen ojedinělé nedostatky.

Hodnocení kvality řízení

System plánování je přes zjištěné nedostatky v dodržování učebních plánů (jednalo se většinou o přeplněnost několika tříd skupinové výuky hudebně-teoretických předmětů) celkově účelný a ne pouze formální.

Organizační uspořádání školy a funkčnost informačních systémů je na velmi dobré úrovni, prezentace školy na veřejnosti je bohatá, spolupráce s rodiči žáků probíhá na aktivní bázi a přispívá ke kvalitním výsledkům práce školy.

Efektivnost systému vedení a motivování pracovníků je spíše nadprůměrná.

System vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře má v účinnosti a důslednosti uplatňování kontrolních mechanismů jen ojedinělé nedostatky spíše formálního charakteru.

Kvalita, funkčnost a efektivnost řízení ve sledovaných jevech a ukazatelích je inspekcí hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Učební plány pro základní umělecké školy č. 1 - 25 schválené MŠMT ČR pod č. j. 18.418/95, s účinností od 1. 9. 1995 a platné učební osnovy pro LŠU z let 1981 - 1989
- Poslední rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 16 062/2000-21 s účinností od 1. 4. 2000
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10 2000
- Rozvrhy učitelů hudebního oboru
- Pedagogická dokumentace učitelů hudebního oboru
- Personální dokumentace - kontrola odborné a pedagogické způsobilosti učitelů hospitovaných předmětů
- Organizační řád školy a systém řízení
- Plán činnosti školy na školní rok 2000/2001
- Dílčí plány jednotlivých oborů a oddělení hudebního oboru
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Potvrzení ředitele ve funkci vydané Školským úřadem Praha 5 s účinností k 11. 9. 1998
- Protokoly z komisionálních zkoušek
- Zápisy z pedagogických rad
- Kniha úrazů
- Výše příspěvků na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání v ZUŠ a výše půjčovného za hudební nástroje
- Hospitační plán
- Kritéria osobního hodnocení pracovníků

- Výběr žakovských písemností

ZÁVĚR

Celkové hodnocení

- *Odborná i pedagogická způsobilost učitelů hudebního oboru pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Prostorové podmínky i pozornost věnovaná kvalitě estetické stránky příznivě dotvářejí úroveň učebního prostředí. Také vybavení učeben a zejména široký nástrojový fond přispívají k vytvoření velmi dobrých podmínek vzdělávání.*
- *Výsledky výchovně-vzdělávacího procesu hudebního oboru školy jsou nadprůměrné. Rovněž pozitivní činná atmosféra školy přispívá k celkové kvalitě vzdělávání a spolu s častým vystupováním na veřejných akcích školy sehrává nezaměnitelnou roli při kultivování společenského vystupování žáků i při rozšiřování jejich kulturního obzoru.*
- *System plánování je přes zjištěné nedostatky v dodržování učebních plánů (jednalo se převážně o přeplněnost několika tříd skupinové výuky hudebně-teoretických předmětů) účelný. Funkčnost organizačního uspořádání školy i informačních systémů je na velmi dobré úrovni, efektivnost vedení a motivování pracovníků je na základě dílčích zjištění hodnocena jako spíše nadprůměrná. Ojedinelé nedostatky v pedagogické dokumentaci jednotlivých učitelů a v protokolech z komisionálních zkoušek jsou spíše formálního charakteru a zásadně neovlivňují celkový výstup školy.*

Při orientační inspekci nebylo zjištěno v souvislosti s výchovně-vzdělávací činností neefektivní čerpání finančních prostředků.

Celkově je škola hodnocena jako nadprůměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ludmila Pažoutová	Ludmila Pažoutová v. r.
Člen týmu	Mgr. Miloš Formáček	Miloš Formáček v. r.

V Praze dne 8. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. března 2001

Ředitel základní umělecké školy

Podpis

Tomáš Krejbich

Tomáš Krejbich v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): MHMP	28. června 2001	014 62/01-4035
Zřizovatel: MHMP	dtto	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
6. dubna 2001	22/01	Připomínky byly podány.